

Υπόθεση C-307/19

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

11 Απριλίου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske (Ανώτερο Εμποροδικείο, Κροατία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

26 Μαρτίου 2019

Εκκαλούσα:

Obala i lučice d.o.o.

Εφεσίβλητη:

NLB Leasing d.o.o.

Αντικείμενο της υποθέσεως της κύριας δίκης

Αστική διαδικασία για την είσπραξη της κύριας οφειλής που αντιστοιχεί στην πληρωμή ημερησίου εισιτηρίου σταθμεύσεως, ύψους 84 κροατικών κούνα (HRK), για τη στάθμευση ιδιωτικής χρήσεως οχήματος στις 30 Ιουνίου 2012 σε δημόσια οδό στο Zadar (Κροατία).

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής παραπομπής

Αίτηση ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ.

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Δύνανται οι συμβολαιογράφοι να επιδίδουν ή να κοινοποιούν έγγραφα κατ' εφαρμογήν του κανονισμού (ΕΚ) 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε

αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, όταν επιδίδουν τις αποφάσεις τους σε υποθέσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται ο κανονισμός 1215/2012, λαμβανομένου υπόψη ότι, στην Κροατία, οι συμβολαιογράφοι, στο μέτρο που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους εκχωρούνται από το εθνικό δίκαιο στις διαδικασίες αναγκαστικής εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη», δεν εμπίπτουν στην έννοια του «δικαστηρίου» του κανονισμού 1215/2012; Ειδικότερα, δεδομένου ότι οι συμβολαιογράφοι δεν εμπίπτουν στην έννοια του «δικαστηρίου» του κανονισμού 1215/2012, μπορούν, στο μέτρο που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους εκχωρούνται από το εθνικό δίκαιο στις διαδικασίες αναγκαστικής εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη», να εφαρμόζουν τους κανόνες περί επιδόσεως και κοινοποίησης εγγράφων που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) 1393/2007;

- 2) Μπορεί να θεωρηθεί ότι η στάθμευση στον δρόμο και σε δημόσια οδό, όταν το δικαίωμα εισπράξεως τέλους προβλέπεται στον *Zakon o sigurnosti prometa na cestama* (νόμο περί οδικής ασφάλειας) και στους κανόνες σχετικά με την άσκηση των δημοτικών δραστηριοτήτων ως δραστηριοτήτων της δημόσιας εξουσίας, εμπίπτει στις αστικές υποθέσεις κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (αναδιατύπωση), ο οποίος ρυθμίζει το ζήτημα της δικαιοδοσίας των δικαστηρίων καθώς και την αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ιδίως, λαμβανομένου υπόψη ότι, όταν διαπιστώνεται η παρουσία οχήματος χωρίς εισιτήριο σταθμεύσεως ή με ανίσχυρο εισιτήριο σταθμεύσεως, το όχημα αυτό υπέχει πάραυτα υποχρέωση πληρωμής ημερησίου εισιτηρίου, ωσάν να ήταν σταθμευμένο ολόκληρη την ημέρα, ανεξαρτήτως της ακριβούς διάρκειας χρήσεως της θέσεως σταθμεύσεως, με αποτέλεσμα η εισπράξη ημερησίου εισιτηρίου να έχει χαρακτήρα κυρώσεως, με τη διευκρίνιση ότι, σε μερικά κράτη μέλη, η στάθμευση αυτή θεωρείται τροχαία παράβαση;
- 3) Στις προμνησθείσες ένδικες διαφορές σχετικά με τη στάθμευση στον δρόμο και στη δημόσια οδό, όταν το δικαίωμα εισπράξεως τέλους προβλέπεται στον νόμο περί οδικής ασφάλειας και στους κανόνες σχετικά με την άσκηση των δημοτικών δραστηριοτήτων ως δραστηριοτήτων της δημόσιας εξουσίας, μπορούν οι δικαστές να επιδίδουν ή να κοινοποιούν έγγραφο στους εναγομένους σε άλλο κράτος μέλος κατ' εφαρμογήν του κανονισμού (ΕΚ) 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποίησης στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις;

Στην περίπτωση που, βάσει των ως άνω προδικαστικών ερωτημάτων, ήθελε αναγνωρισθεί ότι το συγκεκριμένο είδος σταθμεύσεως εμπίπτει στις αστικές υποθέσεις, υποβάλλονται τα ακόλουθα πρόσθετα ερωτήματα:

- 4) Στην υπό κρίση υπόθεση, εφαρμόζεται το τεκμήριο της συνάψεως συμβάσεως λόγω της σταθμεύσεως αυτής στον δρόμο, σε τόπο που προσδιορίζεται μέσω οριζόντιας ή/και κάθετης σημάνσεως, ήτοι, θεωρείται ότι μέσω της σταθμεύσεως συνάπτεται σύμβαση και ότι, εάν δεν καταβληθεί το τέλος που αντιστοιχεί στην ωριαία τιμή σταθμεύσεως, οφείλεται το ποσό του ημερησίου τέλους σταθμεύσεως. Ως εκ τούτου, τίθεται το ερώτημα αν το τεκμήριο αυτό της συνάψεως συμβάσεως λόγω της σταθμεύσεως αυτής και της συγκαταθέσεως για την πληρωμή του ποσού του ημερησίου τέλους σταθμεύσεως, όταν το εισιτήριο δεν αγοράζεται βάσει της ωριαίας τιμής σταθμεύσεως ή όταν λήξει η διάρκεια του αγορασθέντος εισιτηρίου αντιβαίνει στις θεμελιώδεις διατάξεις σχετικά με την παροχή υπηρεσιών του άρθρου 56 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις λοιπές διατάξεις του κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 5) Στην υπό κρίση υπόθεση, η στάθμευση έλαβε χώρα στο Zadar και, για τον λόγο αυτό, υφίσταται δεσμός μεταξύ της συμβάσεως αυτής και των κροατικών δικαστηρίων, πλην όμως συνιστά η στάθμευση αυτή «υπηρεσία» βάσει του άρθρου 7, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012, λαμβανομένου υπόψη ότι η έννοια της υπηρεσίας συνεπάγεται ότι το μέρος που την παρέχει ασκεί συγκεκριμένη δραστηριότητα, ήτοι ασκεί αυτή τη συγκεκριμένη δραστηριότητα έναντι αμοιβής και, ως εκ τούτου, τίθεται το ερώτημα αν η δραστηριότητα της εκκαλούσας επαρκεί για να θεωρηθεί ως υπηρεσία; Σε περίπτωση που τα κροατικά δικαστήρια δεν έχουν ειδική δικαιοδοσία δυνάμει του άρθρου 7, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012, αρμόδιο να επιληφθεί της διαφοράς θα είναι το δικαστήριο της κατοικίας της εφεσίβλητης.
- 6) Μπορεί να θεωρηθεί η στάθμευση στον δρόμο και σε δημόσια οδό, όταν το δικαίωμα εισπράξεως τέλους θεσπίζεται μέσω του νόμου περί οδικής ασφάλειας και των κανόνων σχετικά με την άσκηση των δημοτικών δραστηριοτήτων ως δραστηριοτήτων της δημόσιας εξουσίας και η εισπραξη του τέλους πραγματοποιείται μόνο κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου της ημέρας, σύμβαση μισθώσεως ακινήτου βάσει του άρθρου 24, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012;
- 7) Εάν δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση το προμνησθέν τεκμήριο κατά το οποίο η στάθμευση αυτή συνεπάγεται τη σύναψη συμβάσεως (τέταρτο προδικαστικό ερώτημα), μπορεί αυτό το είδος σταθμεύσεως, στο πλαίσιο του οποίου η αρμοδιότητα για την εισπραξη του τέλους σταθμεύσεως απορρέει από τον νόμο περί οδικής ασφάλειας και για το οποίο προβλέπεται η πληρωμή του ημερησίου τέλους σταθμεύσεως εάν τυχόν δεν πληρωθεί εκ των προτέρων το εισιτήριο ανά ώρα χρήσεως της θέσεως σταθμεύσεως ή αν η διάρκεια για την οποία αγοράστηκε το εισιτήριο λήξει, να θεωρηθεί ενοχή εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας κατά την έννοια του άρθρου 7, σημείο 2, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012;

- 8) Εν προκειμένω, η στάθμευση έλαβε χώρα πριν από την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και συγκεκριμένα στις 30 Ιουνίου 2012 και ώρα 13:02. Ως εκ τούτου, τίθεται το ερώτημα αν τυγχάνουν εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση οι κανονισμοί σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο, ήτοι ο κανονισμός 593/2008 ή ο κανονισμός 864/2007, λαμβανομένης υπόψη της χρονικής ισχύος τους.

Στην περίπτωση που το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να απαντήσει σε σχέση με την εφαρμογή του ουσιαστικού δικαίου, υποβάλλεται το ακόλουθο ερώτημα:

- 9) Αντιβαίνει στις θεμελιώδεις διατάξεις περί παροχής υπηρεσιών, οι οποίες θεσπίζονται στο άρθρο 56 ΣΛΕΕ και στις λοιπές διατάξεις του κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξαρτήτως του αν ο ιδιοκτήτης του οχήματος είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το τεκμήριο συνάψεως συμβάσεως λόγω της σταθμεύσεως αυτής και της συγκαταθέσεως για την πληρωμή του ημερησίου τέλους σταθμεύσεως όταν δεν υπάρχει αγορά εισιτηρίου βάσει της ωριαίας τιμής σταθμεύσεως ή όταν λήξει η διάρκεια του αγορασθέντος εισιτηρίου; Με άλλα λόγια, σε σχέση με τον καθορισμό του ουσιαστικού δικαίου, μπορούν να εφαρμοστούν στην υπό κρίση υπόθεση οι διατάξεις του άρθρου 4 του κανονισμού 593/2008 (λαμβάνομένου υπόψη ότι στη δικογραφία δεν περιλαμβάνεται κανένα στοιχείο το οποίο να αποδεικνύει ότι οι διάδικοι συμφώνησαν επί του εφαρμοστέου δικαίου);
- Εάν ήθελε θεωρηθεί ότι υπάρχει σύμβαση, πρόκειται, στην υπό κρίση υπόθεση, περί συμβάσεως παροχής υπηρεσιών, ήτοι, μπορεί αυτή η σύμβαση σταθμεύσεως να θεωρηθεί υπηρεσία κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 593/2008;
 - Επικουρικώς θα μπορούσε να θεωρηθεί η στάθμευση αυτή σύμβαση μισθώσεως βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού 593/2008;
 - Επικουρικώς, εάν στη στάθμευση αυτή τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 593/2008, τίθεται το ζήτημα του προσδιορισμού της χαρακτηριστικής παροχής στην υπό κρίση υπόθεση, λαμβανομένου υπόψη ότι η εκκαλούσα, κατ' ουσίαν, προσδιορίζει με σήμανση μόνον την επιφάνεια του δρόμου για τη στάθμευση και εισπράττει το τέλος σταθμεύσεως, ενώ η εφεσίβλητη σταθμεύει και καταβάλλει το τέλος σταθμεύσεως. Συγκεκριμένα, εάν θεωρηθεί ότι η χαρακτηριστική παροχή είναι αυτή της εκκαλούσας, θα εφαρμοστεί το κροατικό δίκαιο, ενώ εάν η χαρακτηριστική παροχή είναι αυτή της εφεσίβλητης, θα εφαρμοστεί το σλοβενικό δίκαιο. Εντούτοις, δεδομένου ότι το δικαίωμα εισπράξεως του τέλους σταθμεύσεως ρυθμίζεται, στην περίπτωση αυτή, από το κροατικό δίκαιο με το οποίο η σύμβαση έχει, επομένως, στενότερους δεσμούς, μπορούν να εφαρμοστούν επιπροσθέτως στην υπό κρίση

υπόθεση οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος [3], του κανονισμού 593/2008;

- Εάν θεωρηθεί ότι πρόκειται περί εξωσυμβατικής ενοχής κατά την έννοια του κανονισμού 864/2007, μπορεί να θεωρηθεί η εξωσυμβατική αυτή ενοχή ως ζημία, ούτως ώστε να προσδιορισθεί το εφαρμοστέο δίκαιο βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 864/2007;
- Επικουρικώς, θα μπορούσε να θεωρηθεί το είδος αυτό σταθμεύσεως αδικαιολόγητος πλουτισμός, ούτως ώστε να προσδιορισθεί το εφαρμοστέο δίκαιο βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 864/2007;
- Επικουρικώς, θα μπορούσε να θεωρηθεί το είδος αυτό σταθμεύσεως διοίκηση αλλοτρίων, ούτως ώστε να προσδιορισθεί το εφαρμοστέο δίκαιο βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 864/2007;
- Επικουρικώς, θα μπορούσε να θεωρηθεί το είδος αυτό σταθμεύσεως ευθύνη κατά τις διαπραγματεύσεις την οποία υπέχει η εφεσίβλητη, ούτως ώστε να προσδιορισθεί το εφαρμοστέο δίκαιο βάσει του άρθρου 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 864/2007;

Παρατιθέμενες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρο 56 ΣΛΕΕ.

Άρθρο 4, παράγραφος 1, άρθρο 10, παράγραφος 1, άρθρο 11, παράγραφος 1, και άρθρο 12, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές («Ρώμη II») (ΕΕ 2007, L 199, σ. 40· στο εξής: κανονισμός 864/2007).

Κανονισμός (ΕΚ) 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποίησεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων») και κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ 2007, L 324, σ. 79· στο εξής: κανονισμός 1393/2007), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 517/2013 του Συμβουλίου, της 13ης Μαΐου 2013 (ΕΕ 2013, L 158, σ. 1).

Άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχεία β' και γ', και παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη I) (ΕΕ 2008, L 177, σ. 6· στο εξής: κανονισμός 593/2008).

Άρθρο 7, σημεία 1 και 2, και άρθρο 24, σημείο 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2012, L 351, σ. 1· στο εξής: κανονισμός 1215/2012), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 542/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014 (ΕΕ 2014, L 163, σ. 1) και τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/281 της Επιτροπής, της 26ης Νοεμβρίου 2014 (ΕΕ 2015, L 54, σ. 1).

Παρατιθέμενες διατάξεις του εθνικού δικαίου

Το άρθρο 1 του *Zakon o sigurnosti prometa na cestama* (νόμου περί οδικής ασφάλειας) («*Narodne novine*» αριθ. 67/2008, αριθ. 48/2010 και αριθ. 74/2011) ορίζει ότι αντικείμενο του νόμου αυτού είναι ο καθορισμός των θεμελιωδών αρχών των αμοιβαίων σχέσεων, της συμπεριφοράς των χρηστών και των λοιπών προσώπων στο πλαίσιο της οδικής κυκλοφορίας, των θεμελιωδών απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν οι δημόσιες οδοί όσον αφορά την οδική ασφάλεια, των κανόνων κυκλοφορίας στις οδούς, του συστήματος οδικής σήμανσης και των ενδείξεων που θα παρέχουν οι αρμόδιοι υπάλληλοι της αρχής. Στο άρθρο 5, παράγραφος 1, σημείο 6, ο νόμος ορίζει ότι οι αυτόνομοι τοπικοί και περιφερειακοί φορείς ρυθμίζουν, βάσει των οριζόμενων στον νόμο αυτό, με την προηγούμενη συγκατάθεση του υπουργείου Εσωτερικών, την κυκλοφορία στο έδαφός τους και ειδικότερα: τις περιοχές και τις μορφές σταθμεύσεως, τις απαγορεύσεις σταθμεύσεως και τις ζώνες περιορισμένης σταθμεύσεως.

Το άρθρο 1, παράγραφος 2, του *Zakon o komunalnom gospodarstvu* (νόμου περί διαχείρισης των δημοτικών υπηρεσιών), («*Narodne novine*» αριθ. 36/1995, αριθ. 109/1995, αριθ. 21/1996, αριθ. 70/1997, αριθ. 128/1999, αριθ. 57/2000, αριθ. 129/2000, αριθ. 59/2001, αριθ. 26/2003 - *Zakon o komunalnom gospodarstvu* (κωδικοποιημένη έκδοση), αριθ. 82/2004, αριθ. 110/2004, αριθ. 178/2004, αριθ. 38/2009, αριθ. 79/2009, αριθ. 153/2009, αριθ. 153/2009, αριθ. 49/2011, αριθ. 84/2011, αριθ. 90/2011 και αριθ. 144/2012) ορίζει ότι νοείται ως διαχείριση δημοτικών υπηρεσιών, κατά την έννοια του εν λόγω νόμου, η άσκηση των δημοτικών δραστηριοτήτων, ειδικότερα, η παροχή δημοτικών υπηρεσιών υπέρ των φυσικών και νομικών προσώπων, η χρηματοδότηση κατασκευών και η συντήρηση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού των δημοτικών υποδομών, ως συνολικό σύστημα, στο έδαφος των δήμων, των πόλεων και της πόλης του Ζάγκρεμπ καθώς και των κομητειών, όταν αυτό προβλέπεται από τον παρόντα νόμο.

Το άρθρο 3 του νόμου περί διαχείρισεως των δημοτικών υπηρεσιών ορίζει ότι οι δημοτικές δραστηριότητες, κατά την έννοια του εν λόγω νόμου, συνίστανται, ειδικότερα, στην προμήθεια πόσιμου ύδατος, στη συλλογή και στην επεξεργασία των υδάτων υπονόμων, στη δημόσια μεταφορά επιβατών, στη διατήρηση της καθαριότητας, στην αποκομιδή των δημοτικών αποβλήτων, στον δημόσιο φωτισμό και στη συντήρηση των δημόσιων χώρων.

Η Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru (απόφαση περί της οργανώσεως και της διαδικασίας για την είσπραξη τέλους σταθμεύσεως στην πόλη του Zadar) («Glasnik Grada Zadra» αριθ. 4/2011) θεσπίζει ζώνες σταθμεύσεως, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο εισπράττεται τέλος σταθμεύσεως στον δρόμο και την ωριαία τιμή σταθμεύσεως.

Τα άρθρα 550 έως 578 του Zakona o obveznim odnosima (νόμου περί ενοχών) («Narodne novine» αριθ. 35/2005, αριθ. 41/2008, αριθ. 125/2011, αριθ. 78/2015 και αριθ. 29/2018) ρυθμίζουν τη σύμβαση μισθώσεως. Η σύμβαση μισθώσεως ακινήτων καταρτίζεται εγγράφως.

Στις διατάξεις αυτές προβλέπεται, αφενός, ότι ο εκμισθωτής οφείλει να παραδώσει το ακίνητο στον μισθωτή και να διατηρεί το ακίνητο σε κατάλληλη κατάσταση για τη συμφωνηθείσα χρήση. Για τη διατήρηση του ακινήτου σε κατάλληλη κατάσταση για τη συμφωνηθείσα χρήση, ο εκμισθωτής υποχρεούται να καλύπτει, εγκαίρως, όλα τα έξοδα των αναγκαίων επισκευών, ο δε μισθωτής υποχρεούται να καθιστά εφικτή την εκτέλεση των επισκευών αυτών. Εντούτοις, τα έξοδα που αφορούν ήσσονος σημασίας επισκευές και τις επισκευές που σχετίζονται με τη συνήθη χρήση βαρύνουν τον μισθωτή.

Αφετέρου, ο μισθωτής υποχρεούται να καταβάλλει το μίσθωμα εντός των προβλεπόμενων στη σύμβαση ή στον νόμο προθεσμιών και, απουσία συμβατικών ή νόμιμων διατάξεων, κατά τα ειωθότα στον τόπο παράδοσης του ακινήτου στον μισθωτή. Εκτός αντίθετης συμφωνίας ή διάταξης, το μίσθωμα καταβάλλεται στη λήξη της περιόδου μισθώσεως, ήτοι εξαμηνιαίως όταν η μίσθωση συνήφθη για διάστημα μικρότερο του έτους. Εάν η σύμβαση συνάπτεται για αόριστη διάρκεια, εκτός αντίθετης συμφωνίας, το μίσθωμα καταβάλλεται μηνιαίως. Σε σχέση με την αθέτηση πληρωμής του μισθώματος και τις λοιπές οφειλές που απορρέουν από τη σύμβαση μίσθωσης, ο εκμισθωτής του ακινήτου έχει δικαίωμα ενεχύρου επί των πραγμάτων που ο μισθωτής εισήγαγε στο ακίνητο, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναγκαστικής εκτελέσεως και τα οποία ο εκμισθωτής μπορεί να παρακρατήσει έως την πληρωμή των οφειλών αυτών. Η σύμβαση μισθώσεως της οποίας η διάρκεια δεν είναι καθορισμένη ούτε μπορεί να καθοριστεί από τις περιστάσεις ή τα τοπικά ήθη λήγει με την καταγγελία της, η οποία μπορεί να κοινοποιηθεί από οποιονδήποτε συμβαλλόμενο στον αντισυμβαλλόμενό του τηρώντας την προβλεπόμενη προθεσμία προειδοποίησης και, εάν η προθεσμία προειδοποίησης δεν καθορίζεται στη σύμβαση ή στον νόμο ή στα τοπικά ήθη, η προθεσμία αυτή έχει διάρκεια οκτώ ημερών για τη μίσθωση κινητού και τριάντα ημερών για τη μίσθωση ακινήτου, με τη διευκρίνιση ότι η καταγγελία της συμβάσεως μισθώσεως ακινήτου πρέπει να είναι έγγραφη.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της υπόθεσης της κύριας δίκης

- 1 Στις 30 Ιουνίου 2012 και ώρα 13:02, η εφεσίβλητη στάθμευσε ιδιωτικής χρήσεως όχημα στη δημόσια οδό, σε δρόμο του Zadar, στην Κροατία, χωρίς να καταβάλλει

εκ των προτέρων το τέλος του εισιτηρίου σταθμεύσεως και, κατόπιν ελέγχου, η εκκαλούσα εξέδωσε ημερήσιο εισιτήριο, το τέλος του οποίου η εφεσίβλητη δεν πλήρωσε.

- 2 Στις 20 Φεβρουαρίου 2017, η εκκαλούσα κατέθεσε ενώπιον συμβολαιογράφου της Pula (Κροατία) αίτηση για την επίσπευση διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως βάσει εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη.
- 3 Στις 8 Μαρτίου 2017, ο συμβολαιογράφος, ενεργώντας βάσει αιτήσεως για την επίσπευση διαδικασίας αναγκαστικής εκτελέσεως βάσει εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη, εξέδωσε διαταγή εκτελέσεως βάσει εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη στην οποία διέταξε την καθής η εκτέλεση, ήτοι την εφεσίβλητη, να καταβάλει το ποσό των 84 HRK ως κύρια οφειλή για το ημερήσιο εισιτήριο, το ποσό των 1 235 HRK για τα ήδη προκύψαντα έξοδα της διαδικασίας και το ποσό των 506,25 HRK για τα προβλεπόμενα έξοδα της διαδικασίας.
- 4 Η διαταγή εκτελέσεως βάσει εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη επιδόθηκε ταχυδρομικώς μέσω συστημένης επιστολής με απόδειξη παραλαβής και η καθής η εκτέλεση άσκησε ανακοπή κατά της αποφάσεως αυτής με αποτέλεσμα να επιληφθεί της υποθέσεως στο αρμόδιο εμποροδικείο, το οποίο ακύρωσε τη διαταγή εκτελέσεως βάσει εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη, στο μέτρο που αυτό διέτασσε την αναγκαστική εκτέλεση και η εν λόγω διαδικασία συνεχίστηκε ως ένδικη διαδικασία ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής. Το Trgovački sud u Pazinu (εμποροδικείο του Pazin, Κροατία) έκρινε εαυτό αναρμόδιο και παρέπεμψε την υπόθεση στο Trgovački sudu u Zadru (εμποροδικείο του Zadar, Κροατία) για να επιλύσει τη διαφορά. Το Trgovački sud u Zadru (εμποροδικείο του Zadar) έκρινε εαυτό αναρμόδιο και παρέπεμψε την υπόθεση στο Visoko trgovačkom sudu Republike Hrvatske (Ανώτερο Εμποροδικείο, Κροατία) για να αποφανθεί επ' αυτής.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 5 Ακόμη και όταν η κύρια οφειλή είναι μικρής αξίας, τα δικαστήρια επιλαμβάνονται, στην πράξη, μεγάλου αριθμού παρόμοιων υποθέσεων, και οι απαντήσεις στα υποβαλλόμενα ερωτήματα δεν είναι τόσο πρόδηλες ώστε να μην καταλείπουν κανένα περιθώριο εύλογης αμφιβολίας. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι είναι δικαστήριο τελευταίου βαθμού δικαιοδοσίας στην παρούσα διαδικασία, το Visoki trgovački sud Republike Hrvatske (Ανώτερο Εμποροδικείο της Δημοκρατίας της Κροατίας) αποφάσισε, λαμβανομένων υπόψη όλων των αμφισβητούμενων ζητημάτων, να υποβάλει την υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου αυτό να αποφανθεί σχετικά με το αν τα κροατικά δικαστήρια είναι αρμόδια να εκδώσουν απόφαση στην υπό κρίση υπόθεση και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, επικουρικώς, να διευκρινίσει τους κανόνες βάσει των οποίων θα καθοριστεί το εφαρμοστέο ουσιαστικό δίκαιο.

Πρώτο προδικαστικό ερώτημα

- 6 Στην απόφαση της 9ης Μαρτίου 2017, στην υπόθεση Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάνθηκε ότι ο κανονισμός 1215/2012 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, στην Κροατία, οι συμβολαιογράφοι δεν εμπίπτουν στην κατά τον κανονισμό αυτό έννοια του «δικαστηρίου», στο μέτρο που ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους εκχωρούνται από το εθνικό δίκαιο στις διαδικασίες αναγκαστικής εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη».
- 7 Βάσει του άρθρου 14 του κανονισμού 1393/2007, ο συμβολαιογράφος στην υπόθεση της κύριας δίκης επέδωσε στην εφεσίβλητη ταχυδρομικώς, μέσω συστημένης επιστολής με απόδειξη παραλαβής, τη διαταγή εκτελέσεως, της 8ης Μαρτίου 2017, βάσει εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη.
- 8 Λαμβανομένου υπόψη, αφενός, ότι βάσει του άρθρου 1 του κανονισμού 1393/2007, αυτός εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις όταν μια δικαστική ή εξώδικη πράξη πρέπει να διαβιβασθεί από ένα κράτος μέλος σε άλλο για να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί και, δεδομένου, αφετέρου, ότι, στην Κροατία, οι συμβολαιογράφοι, όταν ενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους εκχωρούνται από το εθνικό δίκαιο στις διαδικασίες αναγκαστικής εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη», δεν εμπίπτουν στην κατά τον κανονισμό 1215/2012 έννοια του «δικαστηρίου», τίθεται το πρώτο προδικαστικό ερώτημα σχετικά με το αν οι συμβολαιογράφοι έχουν το δικαίωμα να επιδίδουν ή να κοινοποιούν έγγραφο κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 1393/2007 όταν επιδίδουν τις αποφάσεις τους σε υποθέσεις στις οποίες δεν τυγχάνει εφαρμογής ο κανονισμός 1215/2012.
- 9 Με άλλα λόγια, δεδομένου ότι δεν εμπίπτουν στην κατά τον κανονισμό 1215/2012 έννοια του «δικαστηρίου», μπορούν οι συμβολαιογράφοι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που τους εκχωρούνται από το εθνικό δίκαιο στις διαδικασίες αναγκαστικής εκτελέσεως επί τη βάσει «εγγράφου που αποτελεί πλήρη απόδειξη», να εφαρμόζουν κανόνες περί επιδόσεως ή κοινοποιήσεως εγγράφων βάσει του κανονισμού 1393/2007;

Δεύτερο και τρίτο προδικαστικό ερώτημα

- 10 Επιπλέον, τίθεται το ερώτημα αν η στάθμευση έχει, στην υπό κρίση υπόθεση, αστικό ή εμπορικό χαρακτήρα.
- 11 Στην υπό κρίση υπόθεση είναι πρόδηλο ότι το δικαίωμα της εκκαλούσας να εισπράξει το τέλος σταθμεύσεως βασίζεται στους κανόνες του νόμου περί οδικής ασφάλειας. Βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 1, σημείο 6, του εν λόγω νόμου, όλοι οι δήμοι και οι πόλεις εξέδωσαν απόφαση σχετικά με τις ζώνες σταθμεύσεως και ανέθεσαν την άσκηση της δημόσιας εξουσίας σε δημοτική εμπορική επιχείρηση συσταθείσα για την εκτέλεση των πράξεων είσπραξης του τέλους σταθμεύσεως. Οι αποφάσεις αυτές σχετικά με τις ζώνες σταθμεύσεως οι οποίες

ρυθμίζουν την είσπραξη του τέλους σταθμεύσεως στηρίζονται στην άσκηση δημόσιας εξουσίας, τόσο βάσει του νόμου περί οδικής ασφάλειας όσο και βάσει των κανόνων σχετικά με την άσκηση των δημοτικών δραστηριοτήτων, όπως προβλέπεται στον νόμο περί διαχείρισης των δημοτικών υπηρεσιών.

- 12 Μέσω της απόφασης περί της οργανώσεως και της διαδικασίας για την είσπραξη τέλους σταθμεύσεως στην πόλη του Zadar, η εκκαλούσα, εμπορική εταιρία συσταθείσα από τον δήμο του Zadar για την άσκηση δημοτικών δραστηριοτήτων, δικαιούται να εισπράττει το τέλος σταθμεύσεως. Η απόφαση αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, κανόνες σχετικά με την είσπραξη του τέλους σταθμεύσεως στις δημόσιες ζώνες σταθμεύσεως που βρίσκονται στη δημόσια οδό, οι οποίες είναι ζώνες σταθμεύσεως στο οδόστρωμα και στο πεζοδρόμιο, ειδικώς προσδιοριζόμενες μέσω οριζόντιας ή/και κάθετης σημάνσεως σύμφωνα με την κανονιστική ρύθμιση στον τομέα της οδικής ασφάλειας, όπως συμβαίνει στις ζώνες σταθμεύσεως που βρίσκονται εκτός του οδοστρώματος. Στην ως άνω απόφαση (όπως και σε άλλες ταυτόσημες αποφάσεις εκδοθείσες από άλλες πόλεις και δήμους), ορίζονται οι ζώνες σταθμεύσεως, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο εισπράττεται τέλος σταθμεύσεως στον δρόμο, η ωριαία τιμή σταθμεύσεως σε κάθε ζώνη καθώς και ο ενδεχόμενος περιορισμός της διάρκειας της σταθμεύσεως σε καθορισμένη ζώνη και η τιμή του ημερησίου εισιτηρίου σταθμεύσεως εάν εντοπιστεί όχημα για το οποίο δεν καταβλήθηκε η ωριαία τιμή σταθμεύσεως σε χώρο σταθμεύσεως ή εάν έληξε η διάρκεια για την οποία καταβλήθηκε εκ των προτέρων το τέλος σταθμεύσεως. Συναφώς, ακόμη και όταν προβλέπεται τιμή για το ημερήσιο εισιτήριο, δεν είναι δυνατή η καταβολή του εκ των προτέρων για μία πλήρη ημέρα σταθμεύσεως.
- 13 Καίτοι, εν προκειμένω, η παρουσία του οχήματος διαπιστώθηκε στον χώρο σταθμεύσεως από τη 13:02, η εκκαλούσα αξιώνει από την εφεσίβλητη την πληρωμή του τέλους του ημερησίου εισιτηρίου ωσάν να είχε σταθμεύσει στον χώρο ολόκληρη την ημέρα. Επομένως, το τέλος σταθμεύσεως καθορίζεται σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που απορρέουν από κανόνες αναγκαστικού δικαίου, ήτοι, τον νόμο περί οδικής ασφάλειας, και τούτο μονομερώς ως προς τους χρήστες, με αποτέλεσμα, εάν δεν καταβληθεί οικειοθελώς το ωριαίο τέλος, να καθορίζεται αυτό για μία ολόκληρη ημέρα σταθμεύσεως, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της σταθμεύσεως του οχήματος. Εξ αυτού συνάγεται ότι πρόκειται για διατάξεις που επιβάλλουν κύρωση, ήτοι, διατάξεις σχετικά με την πληρωμή συγκεκριμένου προστίμου το οποίο πρέπει να καταβληθεί επειδή δεν καταβλήθηκε οικειοθελώς εκ των προτέρων το τέλος σταθμεύσεως βάσει της ωριαίας τιμής ή επειδή έληξε η διάρκεια για την οποία καταβλήθηκε το τέλος σταθμεύσεως.
- 14 Στην κροατική νομολογία εφαρμόζεται το τεκμήριο συνάψεως συμβάσεως σε τέτοιες έννομες καταστάσεις σταθμεύσεως στον δρόμο, επειδή θεωρείται ότι οι χρήστες της σταθμεύσεως αυτής στη δημόσια οδό, στην οποία έχει επισημανθεί γραφικά η θέση σταθμεύσεως, συνάπτουν σύμβαση. Το τέλος σταθμεύσεως στις ζώνες αυτές εισπράττεται σε συγκεκριμένες περιόδους της ημέρας (επομένως, όχι κατά τη διάρκεια ολόκληρου του 24ώρου) και το τέλος σταθμεύσεως καθορίζεται

ανάλογα με τη ζώνη στην οποία βρίσκεται η θέση σταθμεύσεως. Υποχρέωση του προσώπου που σταθμεύει το όχημα είναι να αγοράσει το εισιτήριο σταθμεύσεως για ορισμένο χρονικό διάστημα (ανάλογα με τη ζώνη σταθμεύσεως) και, όταν διαπιστώνεται ότι ένα όχημα δεν διαθέτει εκ των προτέρων αγορασμένο εισιτήριο, επιβάλλεται το ημερήσιο εισιτήριο σταθμεύσεως.

- 15 Θεωρείται ότι, σε σχέση με τη σύναψη συμβάσεως για την είσπραξη αυτού του είδους τέλους σταθμεύσεως, αρμόδια είναι τα τακτικά δικαστήρια στο πλαίσιο των αστικών διαδικασιών, αλλά σε μερικά κράτη μέλη, πρόκειται περί ευθύνης για παράβαση στην οποία επιβάλλεται κύρωση σε περίπτωση μη πληρωμής του τέλους σταθμεύσεως σε δημόσιο δρόμο που επισημαίνεται για στάθμευση, και αυτή η ευθύνη για παράβαση συνεπάγεται, κατ' ουσίαν, την πληρωμή ποσού πολύ υψηλότερου από εκείνο που θα είχε καταβληθεί οικειοθελώς εκ των προτέρων.
- 16 Το τέλος σταθμεύσεως καθορίζεται και εφαρμόζεται, κατ' ουσίαν, από τους τοπικούς φορείς (τους δήμους) στους οποίους έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες στον τομέα της αστυνομίας και των δημοτικών αστυνομικών για την είσπραξη των προστίμων για τέτοιες ήσσονος σημασίας οδικές παραβάσεις. Στην Κροατία, νομικά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με την είσπραξη του τέλους σταθμεύσεως (εν προκειμένω, η εκκαλούσα) μέσω ελεγκτών που εκτελούν τακτικά διαδρομές ελέγχου των χώρων σταθμεύσεως στον δρόμο και ελέγχουν αν αγοράστηκε εισιτήριο σταθμεύσεως για το όχημα ή αν έληξε η διάρκεια για την οποία αγοράστηκε το εισιτήριο σταθμεύσεως και, όταν οι ελεγκτές αυτοί διαπιστώνουν την παρουσία οχήματος για το οποίο δεν αγοράστηκε εισιτήριο σταθμεύσεως, εκδίδουν ημερήσιο εισιτήριο σταθμεύσεως. Τα φυσικά αυτά πρόσωπα, οι ελεγκτές, έχουν συμβατική σχέση (σύμβαση εργασίας ή σύμβαση παροχής υπηρεσιών ως ανεξάρτητοι εργαζόμενοι) με τα νομικά πρόσωπα που είναι επιφορτισμένα από τους τοπικούς ή τους αυτόνομους φορείς να προβαίνουν σε πράξεις είσπραξης του τέλους σταθμεύσεως.
- 17 Επομένως, αντικείμενο της υπό κρίση υπόθεσης δεν είναι η στάθμευση σε ζώνες διευθετημένης σταθμεύσεως στις οποίες οι χρήστες έχουν πρόσβαση σε διευθετημένη, κλειστή και καθορισμένη, θέση σταθμεύσεως και στις οποίες οι χρήστες λαμβάνουν ειδικά εισιτήρια σταθμεύσεως ή αποδείξεις που βεβαιώνουν την ώρα εισόδου στον συγκεκριμένο χώρο σταθμεύσεως. Όσον αφορά αυτό το είδος σταθμεύσεως, πρόκειται όντως για στάθμευση η οποία συνιστά συνήθη σύμβαση αστικού δικαίου και εμπίπτει, για τον λόγο αυτό, στον τομέα του αστικού δικαίου.
- 18 Άλλη διαφορά μεταξύ της σταθμεύσεως στην υπό κρίση υπόθεση και της συνήθους σύμβασης αστικού δικαίου είναι επίσης η διάρκεια και ο τρόπος πληρωμής για τη στάθμευση, δεδομένου ότι, στην περίπτωση της σταθμεύσεως που ρυθμίζεται βάσει του νόμου περί οδικής ασφάλειας, μετά τη στάθμευση, πρέπει να αγοραστεί εισιτήριο σταθμεύσεως σε παρκόμετρο ευρισκόμενο στη δημόσια οδό (ή να αποσταλεί SMS για την πληρωμή του τέλους σταθμεύσεως) και τούτο, για καθορισμένη διάρκεια, εκ των προτέρων, μόλις σταθμεύσει το

όχημα. Εάν η διάρκεια για την οποία αγοράστηκε το εισιτήριο λήξει, καταβάλλεται το τέλος ημερησίου εισιτηρίου (για παράδειγμα, εάν ένα όχημα σταθμεύσει στις 3:05 μ.μ. και πληρώσει το τέλος για μία ώρα σταθμεύσεως, ήτοι έως τις 4:05 μ.μ., ο ενδιαφερόμενος θα λάβει στις 4:25 μ.μ. εντολή πληρωμής του συνολικού ποσού του ημερησίου εισιτηρίου, δηλαδή θα πρέπει να πληρώσει το τέλος μίας πλήρους ημέρας σταθμεύσεως, ανεξάρτητα από την περίσταση ότι, στην περίπτωση του, πλήρωσε εκ των προτέρων το ποσό που αντιστοιχεί σε μία ώρα σταθμεύσεως και παρότι δεν εισπράττεται το τέλος σταθμεύσεως για τη συγκεκριμένη θέση σταθμεύσεως, για παράδειγμα, έως τις 5:00 μ.μ.).

- 19 Δεδομένου ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, η εκκαλούσα υποστηρίζει ότι η εφεσίβλητη στάθμευσε στις 30 Ιουνίου 2012 και ώρα 13:02 και ότι, κατά την εκκαλούσα, οφείλεται το ποσό που αντιστοιχεί σε στάθμευση του οχήματος για μία ολόκληρη ημέρα, μπορεί να συναχθεί ότι το ποσό αυτό παράγει τις συνέπειες κυρώσεως, καθόσον οφείλεται το ποσό του ημερησίου εισιτηρίου καίτοι είναι πολύ πιθανό να μην παρέμεινε το όχημα σταθμευμένο για ολόκληρη την ημέρα και το πρόσωπο που ελέγχει την παρουσία οχήματος το οποίο δεν έχει εισιτήριο δεν διαπίστωσε την παρουσία του οχήματος πριν από τη 13:02. Αντιθέτως, το τέλος σταθμεύσεως το οποίο αποτελεί αντικείμενο ελεύθερα συναφθείσας συμβάσεως αρχίζει να υπολογίζεται από τη στιγμή που το όχημα εισέρχεται στον χώρο σταθμεύσεως και το οφειλόμενο ποσό εισπράττεται κατά την αναχώρηση του οχήματος από τον χώρο σταθμεύσεως, δεδομένου ότι το τέλος σταθμεύσεως περιλαμβάνει μόνο τη διάρκεια από την είσοδο στον χώρο σταθμεύσεως έως την έξοδο από τον συγκεκριμένο χώρο σταθμεύσεως.
- 20 Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάνθηκε, στην απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 1976, LTU (C-29/76, EU:C:1976:137), ότι η έννοια «αστικές και εμπορικές υποθέσεις» είναι αυτοτελής έννοια η οποία δεν εξαρτάται από το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους του δικαστηρίου. Υπογράμμισε ότι ορισμένες διαφορές μεταξύ αρχής (ανεξαρτήτως του αν η αρχή αυτή είναι οργανωμένη υπό τη μορφή εμπορικής εταιρίας) και ιδιώτη ενδέχεται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης [της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ΕΕ 1982, L 388, σ. 7], αλλά δεν συμβαίνει το ίδιο όταν η αρχή διεξάγει δίκη σε συνάρτηση με την άσκηση δημόσιας εξουσίας. Αυτό συμβαίνει όταν η ένδικη διαφορά αφορά την είσπραξη τέλους για τη χρήση δημόσιας υπηρεσίας, ήτοι, τη χρήση των εγκαταστάσεων, όταν η χρήση αυτή είναι υποχρεωτική και αποκλειστική και όταν το τέλος της υπηρεσίας αυτής ή η μέθοδος υπολογισμού του καθορίζεται μονομερώς έναντι των χρηστών.
- 21 Στην απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1980, Κάτω Χώρες κατά Rüffer, (C-814/79, EU:C:1976:137), το Δικαστήριο παρέσχε πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με την έννοια των «αστικών υποθέσεων» και επισήμανε ότι, στην υπόθεση εκείνη, επρόκειτο για ένδικη διαφορά μεταξύ αρχής και ιδιώτη, στο πλαίσιο της οποίας η αρχή διεξήγε δίκη σε συνάρτηση με την άσκηση δημόσιας εξουσίας, ανεξαρτήτως της περίπτωσης ότι αξιώνεται απλώς η επιστροφή των εξόδων ανέλκυσης ναυαγίου και ρυμούλκησης και ότι, ως εκ τούτου, η διαδικασία αυτή δεν μπορεί

να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στις «αστικές και εμπορικές υποθέσεις». Προκειμένου να μπορεί να θεωρηθεί ότι η ένδικη διαφορά μεταξύ αρχής και ιδιώτη εμπίπτει στις «αστικές και εμπορικές υποθέσεις», πρέπει να εξασφαλίζεται στη διαδικασία, στο μέτρο του δυνατού, ισότητα και ομοιομορφία των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση αυτή για το κράτος μέλος και τον ιδιώτη.

- 22 Στην υπό κρίση υπόθεση, δεν αμφισβητείται ότι η εφεσίβλητη είναι ιδιώτης, ότι η εκκαλούσα είναι νομικό πρόσωπο συσταθέν από τον δήμο του Zadar για την άσκηση των δημοτικών δραστηριοτήτων και ότι η αρμοδιότητα όσον αφορά τη είσπραξη του τέλους σταθμεύσεως απορρέει από τον νόμο περί οδικής ασφάλειας ως κανόνα αναγκαστικού δημοσίου δικαίου. Το οφειλόμενο για τη χρήση του χώρου σταθμεύσεως ποσό καθορίζεται μονομερώς και είναι η μόνη διαθέσιμη διαδικασία για τους κυρίους οχημάτων όταν αυτοί επιθυμούν να σταθμεύσουν στον δρόμο (το πλήθος και η διαθεσιμότητα θέσεων στις οποίες επιτρέπεται η στάθμευση εκτός δρόμου είναι πολύ περιορισμένα στις πόλεις). Δεδομένου ότι αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς είναι η είσπραξη του τέλους ημερησίου εισιτηρίου που ενέχει ένα στοιχείο κύρωσης, στο μέτρο που το ύψος του δεν καθορίζεται ανάλογα με τη διάρκεια της σταθμεύσεως, αλλά ωσάν να ήταν σταθμευμένο το όχημα ολόκληρη την ημέρα, ανεξάρτητα από την κατάσταση ότι η παρουσία του οχήματος αυτού διαπιστώθηκε στη θέση σταθμεύσεως μόνο στη 13:02, τίθεται το ερώτημα αν τα κροατικά δικαστήρια είναι αρμόδια να εκδίδουν αποφάσεις, ήτοι, αν οι αποφάσεις που εκδίδουν τα κροατικά δικαστήρια μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης στα άλλα κράτη μέλη ή αν η εκκαλούσα θα πρέπει να κινήσει δικαστικές διαδικασίες ενώπιον του δικαστηρίου της κατοικίας της εφεσίβλητης.
- 23 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων και των νομικών σκέψεων που εκτέθηκαν στις αποφάσεις που εκδόθηκαν επί των υποθέσεων C-29/76 και C-814/79, τίθεται το ερώτημα αν μπορεί να θεωρηθεί ότι η στάθμευση στον δρόμο και στη δημόσια οδό, όταν το δικαίωμα είσπραξης τέλους προβλέπεται στον νόμο περί οδικής ασφάλειας και στους κανόνες σχετικά με την άσκηση των δημοτικών δραστηριοτήτων ως δραστηριοτήτων δημόσιας εξουσίας, εμπίπτει στις αστικές υποθέσεις κατά την έννοια του κανονισμού 1215/2012, δεδομένου ότι, όταν διαπιστώνεται η παρουσία οχήματος χωρίς εισιτήριο σταθμεύσεως ή με ανίσχυρο εισιτήριο σταθμεύσεως, το όχημα αυτό υπέχει αμέσως υποχρέωση πληρωμής ημερησίου εισιτηρίου, ωσάν να ήταν σταθμευμένο ολόκληρη την ημέρα, ανεξαρτήτως της ακριβούς διάρκειας χρήσεως της θέσεως σταθμεύσεως.
- 24 Επιπλέον, τίθεται το ερώτημα αν, στις προμνησθείσες ένδικες διαφορές σχετικά με τη στάθμευση στον δρόμο και στη δημόσια οδό, όταν το δικαίωμα εισπράξεως τέλους προβλέπεται στον νόμο περί οδικής ασφάλειας και στους κανόνες σχετικά με την άσκηση των δημοτικών δραστηριοτήτων ως δραστηριοτήτων δημόσιας εξουσίας, οι δικαστές μπορούν να επιδίδουν ή να κοινοποιούν έγγραφο στους εναγομένους σε άλλο κράτος μέλος κατ' εφαρμογήν του κανονισμού (ΕΚ) 1393/2007.

Τέταρτο προδικαστικό ερώτημα

- 25 Στην περίπτωση που, βάσει των ως άνω προδικαστικών ερωτημάτων, ήθελε αναγνωρισθεί ότι το συγκεκριμένο είδος σταθμεύσεως εμπίπτει στις αστικές υποθέσεις, τίθεται το ακόλουθο πρόσθετο ερώτημα: είναι τα κροατικά δικαστήρια αρμόδια να επιληφθούν αγωγής και να εκδώσουν απόφαση βάσει του κανονισμού 1215/2012; Το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στο έδαφος κράτους μέλους ενάγονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτού του κράτους μέλους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους. Εντούτοις, στην υπό κρίση υπόθεση, η εφεσίβλητη έχει την κατοικία της σε άλλο κράτος μέλος, στη Σλοβενία, και, για τον λόγο αυτό, η δικαιοδοσία μπορεί να καθοριστεί βάσει του άρθρου 7 ή, ενδεχομένως, δυνάμει του άρθρου 24, σημείο 1, πρώτο εδάφιο, του προμνησθέντος κανονισμού. Επιπλέον, υπό το πρίσμα των διατάξεων περί ειδικών δικαιοδοσιών του άρθρου 7 του ως άνω κανονισμού, τίθεται το ερώτημα αν πρόκειται για συμβατική ή εξωσυμβατική εννοχή.
- 26 Λαμβανομένου υπόψη ότι, στην κροατική νομολογία, εφαρμόζεται το τεκμήριο σύναψης σύμβασης στη στάθμευση αυτή στον δρόμο σε θέση που προσδιορίζεται μέσω οριζόντιας ή/και κάθετης σημάνσεως, ήτοι, θεωρείται ότι, μέσω της σταθμεύσεως αυτής, συνήφθη σύμβαση και ότι εάν δεν καταβληθεί το τέλος βάσει της ωριαίας τιμής σταθμεύσεως, οφείλεται η αξία του ημερησίου εισιτηρίου, στην υπό κρίση διαφορά τίθεται το ερώτημα αν αυτό το τεκμήριο συνάψεως συμβάσεως μέσω της σταθμεύσεως αυτής και της συγκαταθέσεως στην πληρωμή του τέλους του ημερησίου εισιτηρίου, όταν το εισιτήριο δεν αγοράστηκε βάσει της ωριαίας τιμής σταθμεύσεως ή όταν έληξε η διάρκεια για την οποία αγοράστηκε το εισιτήριο, αντιβαίνει στις θεμελιώδεις διατάξεις περί παροχής υπηρεσιών του άρθρου 56 ΣΛΕΕ και στις λοιπές διατάξεις του κεκτημένου της Ένωσης, ανεξαρτήτως του αν ο ιδιοκτήτης του οχήματος είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Πέμπτο και έκτο προδικαστικό ερώτημα

- 27 Στην περίπτωση που συνάπτεται σύμβαση μέσω της σταθμεύσεως αυτής, τίθεται επιπλέον το ερώτημα του είδους της συμβάσεως που συνάπτεται, ήτοι, αν πρόκειται για σύμβαση βάσει της οποίας τα κροατικά δικαστήρια μπορεί να είναι αρμόδια δυνάμει του άρθρου 7, σημείο 1, ή του άρθρου 24 του κανονισμού 1215/2012. Το ερώτημα αυτό τίθεται λαμβανομένης υπόψη της αιτιολογικής σκέψης 15 του εν λόγω κανονισμού.
- 28 Επομένως, δεδομένου ότι στην υπό κρίση υπόθεση, τεκμαίρεται ότι αυτή η στάθμευση στον δρόμο συνεπάγεται τη σύναψη σύμβασης, τίθεται το ερώτημα αν πρόκειται για σύμβαση παροχής υπηρεσιών ή σύμβαση μίσθωσης ακινήτου από τις διατάξεις της οποίας θα προκύπτει ειδική δικαιοδοσία των κροατικών δικαστηρίων ή αν πρόκειται για σύμβαση για την οποία δεν προβλέπεται η δυνατότητα ειδικής δικαιοδοσίας των δικαστηρίων άλλου κράτους μέλους, πλην του δικαστηρίου της κατοικίας του εναγομένου.

- 29 Στην υπό κρίση υπόθεση, η εκκαλούσα, ως πάροχος του δικαιώματος σταθμεύσεως, προέβη μόνο στην επισήμανση της θέσεως σταθμεύσεως στον δρόμο και στην είσπραξη του τέλους σταθμεύσεως. Ως εκ τούτου, τίθεται το ερώτημα αν πρόκειται για υπηρεσία ή, ενδεχομένως, για μίσθωση ακινήτου. Το ερώτημα αυτό τίθεται λόγω των αμφιβολιών που δημιούργησε η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, στην απόφαση της 23ης Απριλίου 2009, *Falco Privatstiftung i Rabitsch* (C-533/07, EU:C:2009:257, σκέψη 29), επισημάνθηκε, μεταξύ άλλων, ότι η έννοια των υπηρεσιών προϋποθέτει ότι ο παρέχων τις υπηρεσίες ασκεί συγκεκριμένη δραστηριότητα και, πιο ειδικότερα, ότι ασκεί τη δραστηριότητα αυτή έναντι αμοιβής, με αποτέλεσμα να μπορεί να αμφισβητηθεί αν η απλή επισήμανση της θέσεως σταθμεύσεως, η είσπραξη τέλους μέσω σταθμεύσεως και ο έλεγχος της αγοράς του εισιτηρίου είναι επαρκής δραστηριότητα ώστε να μπορεί η επίμαχη σύμβαση να θεωρηθεί σύμβαση παροχής υπηρεσιών.
- 30 Επιπλέον, στη διάταξη της 14ης Νοεμβρίου 2013, *Krejci Lager & Umschlagbetriebs* (C-469/12, EU:C:2013:788), το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφάνθηκε ότι η σύμβαση για την αποθήκευση εμπορευμάτων σημαίνει ότι ασκείται συγκεκριμένη δραστηριότητα η οποία συνίσταται στην παραλαβή των εμπορευμάτων, στη διατήρησή τους σε ασφαλές μέρος και στην παράδοσή τους σε καλή κατάσταση και ότι η σύμβαση αυτή θεωρείται σύμβαση παροχής υπηρεσιών, πλην όμως όταν συνάπτεται σύμβαση μίσθωσης χώρου αρμόδια είναι αποκλειστικά τα δικαστήρια του τόπου στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο.
- 31 Στην υπό κρίση υπόθεση, η στάθμευση έλαβε χώρα στο Zadar, στην Κροατία, και, επομένως, υφίσταται σχέση μεταξύ της σύμβασης αυτής και των κροατικών δικαστηρίων [το πρωτοβάθμιο δικαστήριο θα είναι το *Trgovački sud u Zadru* (εμποροδικείο του Zadar) και σε δεύτερο βαθμό θα επιληφθεί το *Visoki trgovački sud Republike Hrvatske* (Ανώτερο Εμποροδικείο), είναι, όμως, η στάθμευση αυτή «υπηρεσία» κατά την έννοια του άρθρου 7, σημείο 1, του κανονισμού 1215/2012; Ειδικότερα, η έννοια της υπηρεσίας συνεπάγεται ότι το μέρος που την παρέχει ασκεί συγκεκριμένη δραστηριότητα, ήτοι ασκεί αυτή τη συγκεκριμένη δραστηριότητα με αντάλλαγμα αμοιβή και, ως εκ τούτου, τίθεται το ερώτημα αν η δραστηριότητα της εκκαλούσας επαρκεί για να θεωρηθεί υπηρεσία. Ελλείψει ειδικής δικαιοδοσίας των κροατικών δικαστηρίων δυνάμει του άρθρου 7, σημείο 1, του εν λόγω κανονισμού, αρμόδιο να επιληφθεί της διαφοράς θα είναι το δικαστήριο της κατοικίας της εφεσίβλητης.
- 32 Επιπλέον, δεδομένου ότι με αυτό το είδος σταθμεύσεως, καταλαμβάνεται συγκεκριμένος χώρος ακινήτου, πρόκειται, σύμφωνα με εκτιμήσεις, για σύμβαση μίσθωσης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 24, σημείο 1, του κανονισμού 1215/2012. Στην υπό κρίση υπόθεση, στο μέτρο που η στάθμευση δεν περιλαμβάνει επίσης τη δυνατότητα εξασφάλισης αποδόσεων από την εν λόγω θέση σταθμεύσεως, αλλά μόνο τη χρήση της, μπορεί μόνο να συναφθεί σύμβαση μίσθωσης χωρίς δικαίωμα σε αποδόσεις και τούτο βάσει των γενικών κανόνων του νόμου περί ενοχών.

- 33 Εντούτοις, λαμβανομένων υπόψη αυτών των διατάξεων του νόμου περί ενοχών, συνάγεται ότι αυτό το είδος σταθμεύσεως στον δρόμο δεν μπορεί να θεωρηθεί σύμβαση μισθώσεως ακινήτου, καθόσον δεν πρόκειται για σύμβαση η οποία καταρτίζεται εγγράφως. Επιπλέον, η μίσθωση έχει αόριστη διάρκεια και η είσπραξη του τέλους προβλέπεται για συγκεκριμένη χρονική περίοδο κατά τη διάρκεια της ημέρας (το τέλος αφορά μόνο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια της ημέρας και όχι τις 24 ώρες της ημέρας) και δεν υφίσταται κανένα δικαίωμα νόμιμης εγγύησης επί των οχημάτων που σταθμεύουν στο εν λόγω ακίνητο. Εντούτοις, δεδομένου ότι καταλαμβάνεται συγκεκριμένος χώρος του ακινήτου, υφίσταται επίσης κάποια ομοιότητα με τη σύμβαση μισθώσεως, με αποτέλεσμα να μπορεί ενδεχομένως να θεωρηθεί ότι, παρά τα προεκτεθέντα, συνήφθη σύμβαση μισθώσεως και ότι, επομένως, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δικαιοδοσίας του άρθρου 24, σημείο 1, του κανονισμού 1215/2012.
- 34 Ως εκ τούτου, τίθεται το ερώτημα αν μπορεί να θεωρηθεί σύμβαση μισθώσεως ακινήτου βάσει του άρθρου 24, σημείο 1, του κανονισμού 1215/2012 η στάθμευση στον δρόμο και σε δημόσια οδό, όταν το δικαίωμα είσπραξης τέλους θεσπίζεται μέσω του νόμου περί οδικής ασφάλειας και των κανόνων σχετικά με την άσκηση των δημοτικών δραστηριοτήτων ως δραστηριοτήτων δημόσιας εξουσίας και η είσπραξη τέλους πραγματοποιείται μόνο κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου της ημέρας.

Έβδομο προδικαστικό ερώτημα

- 35 Εάν δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση το προμνησθέν τεκμήριο κατά το οποίο η στάθμευση αυτή αποτέλεσε σύναψη σύμβασης, τίθεται το ερώτημα αν θα μπορούσε να θεωρηθεί αυτό το είδος σταθμεύσεως, δυνάμει του οποίου η αρμοδιότητα για την είσπραξη του τέλους σταθμεύσεως απορρέει από τον νόμο περί οδικής ασφάλειας και στο οποίο προβλέπεται η πληρωμή του ημερησίου εισιτηρίου εάν δεν πληρωθεί εκ των προτέρων το εισιτήριο ανά ώρα χρήσεως της θέσης σταθμεύσεως ή αν η διάρκεια για την οποία αγοράστηκε το εισιτήριο έληξε, ενοχή εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας κατά την έννοια του άρθρου 7, σημείο 2, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012, με αποτέλεσμα τα κροατικά δικαστήρια να είναι αρμόδια βάσει των ειδικών αυτών διατάξεων. Συγκεκριμένα, εάν δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συντρέχει ειδική δικαιοδοσία, τα κροατικά δικαστήρια δεν θα είναι αρμόδια να επιληφθούν της διαδικασίας όταν αυτή έχει ως αντικείμενο το τέλος σταθμεύσεως σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που απορρέουν από τον νόμο περί οδικής ασφάλειας, αλλά αρμόδια σε σχέση με την εκτέλεση της είσπραξης του τέλους θα είναι μόνο τα δικαστήρια της κατοικίας της εφεσίβλητης.
- 36 Ο κανονισμός 1215/2012 δεν περιέχει καμία λεπτομερή διάταξη σχετικά με την έννοια των ενοχών εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας, πλην όμως ο κανονισμός 864/2007 ορίζει στο άρθρο του 2, με τίτλο «Εξωσυμβατικές ενοχές», ότι η έννοια της ζημίας περιλαμβάνει όλες τις συνέπειες των αδικοπραξιών, του αδικαιολογήτου πλουτισμού, της διοίκησης αλλοτρίων ή της ευθύνης κατά τις διαπραγματεύσεις (*culpa in contrahendo*). Στάθμευση, όπως η επίμαχη στην υπό

κρίση υπόθεση, θα μπορούσε, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να θεωρηθεί οιονεί αδικοπραξία, ήτοι, αδικαιολόγητος πλουτισμός ή ευθύνη κατά τις διαπραγματεύσεις, δεδομένου ότι ο κύριος του οχήματος δεν συγκατατέθηκε στη σύναψη σύμβασης και δεν αγόρασε εισιτήριο σταθμεύσεως στον χώρο σταθμεύσεως στη δημόσια οδό.

- 37 Εάν δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση το προμνησθέν τεκμήριο κατά το οποίο η στάθμευση αυτή συνεπάγεται σύναψη σύμβασης (τέταρτο προδικαστικό ερώτημα), θα τεθεί το ερώτημα αν θα μπορούσε να θεωρηθεί αυτό το είδος σταθμεύσεως, δυνάμει του οποίου η αρμοδιότητα για την εισπραξη του τέλους σταθμεύσεως απορρέει από τον νόμο περί οδικής ασφάλειας και το οποίο προβλέπει την πληρωμή του ημερησίου εισιτηρίου εάν δεν πληρωθεί εκ των προτέρων το εισιτήριο ανά ώρα χρήσεως της θέσης σταθμεύσεως ή αν η διάρκεια για την οποία αγοράστηκε το εισιτήριο έληξε, ενοχή εξ αδικοπραξίας ή οιονεί αδικοπραξίας κατά την έννοια του άρθρου 7, σημείο 2, του κανονισμού 1215/2012.

Όγδοο και ένατο προδικαστικό ερώτημα

- 38 Λόγω του προμνησθέντος διλήματος περί υπάρξεως συμβατικής ή εξωσυμβατικής ενοχής, από την επίλυση του οποίου εξαρτάται η δικαιοδοσία του δικαστηρίου, δημιουργείται το ίδιο δίλημμα σε σχέση με το ζήτημα του εφαρμοστέου δικαίου.
- 39 Εν προκειμένω, η στάθμευση έλαβε χώρα στις 30 Ιουνίου 2012, ήτοι πριν από την προσχώρηση, την 1η Ιουλίου 2013, της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, ως εκ τούτου, τίθεται, κατ' αρχάς, το ερώτημα αν τυγχάνουν εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση οι κανονισμοί σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο, ήτοι ο κανονισμός 593/2008 ή ο κανονισμός 864/2007, λαμβανομένης υπόψη της χρονικής ισχύος τους.
- 40 Το ως άνω δίλημμα επιτείνουν οι απόψεις που εκτίθενται στη διάταξη της 5ης Νοεμβρίου 2014, VG Vodoopskrbā (C-254/14, ECLI:EU:C:2014:2354), στην οποία το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκρινε εαυτό αναρμόδιο να επιληφθεί του υποβληθέντος προδικαστικού ερωτήματος, επειδή τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης ήταν προγενέστερα της προσχωρήσεως της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αντιθέτως, στην απόφαση της 14ης Φεβρουαρίου 2019, Milivojević (C-630/17, ECLI:EU:C:2019:123), στην οποία οι διάδικοι συνήψαν επίσης σύμβαση πριν από την προσχώρηση της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απάντησε στο προδικαστικό ερώτημα, επειδή διαπιστώθηκε ότι ορισμένα αποτελέσματα που συνδέονταν με τη σύμβαση αυτή και με τις δικαιοπραξίες που συνδέονταν με τη σύμβαση αυτή εξακολουθούσαν να παράγονται.
- 41 Λαμβανομένου υπόψη του προμνησθέντος νομικού διλήματος και δεδομένου ότι, εν προκειμένω, η στάθμευση έλαβε χώρα πριν από την προσχώρηση της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ήτοι, στις 30 Ιουνίου 2012 και ώρα 13:02,

τίθεται το ερώτημα αν τυγχάνουν εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση οι διατάξεις σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο, ήτοι ο κανονισμός 593/2008 ή ο κανονισμός 864/2007, λαμβανομένης υπόψη της χρονικής ισχύος τους.

- 42 Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα σχετικά με τη χρονική ισχύ, ήτοι, εάν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να δώσει απάντηση σε σχέση με την εφαρμογή του ουσιαστικού δικαίου, τίθεται το ερώτημα αν, όσον αφορά τον καθορισμό του ουσιαστικού δικαίου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού 593/2008 ή του κανονισμού 864/2007, επειδή στην υπό κρίση υπόθεση τίθεται το δίλημμα αν πρόκειται για συμβατική ή εξωσυμβατική ενοχή, δεδομένου ότι, στην κροατική νομολογία, εφαρμόζεται τεκμήριο περί σύναψης συμβάσεως μέσω της σταθμεύσεως αυτής στον δρόμο σε τόπο που προσδιορίζεται μέσω οριζόντιας ή/και κάθετης επισήμανσης, ήτοι, θεωρείται ότι, μέσω της σταθμεύσεως αυτής συνήφθη σύμβαση και ότι εάν δεν καταβληθεί το τέλος βάσει της ωριαίας τιμής σταθμεύσεως οφείλεται το ημερήσιο εισιτήριο.
- 43 Στην περίπτωση που το τεκμήριο αυτό αντιβαίνει στις θεμελιώδεις διατάξεις περί παροχής υπηρεσιών, οι οποίες θεσπίζονται στο άρθρο 56 ΣΛΕΕ και στις λοιπές διατάξεις του κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξαρτήτως του αν ο ιδιοκτήτης του οχήματος είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο (τέταρτο προδικαστικό ερώτημα), τίθεται το ερώτημα αν, σε σχέση με τον καθορισμό του ουσιαστικού δικαίου, τυγχάνουν εφαρμογής στην υπό κρίση υπόθεση οι διατάξεις του άρθρου 4 του κανονισμού 593/2008 (ειδικότερα, δεδομένου ότι στη δικογραφία δεν περιλαμβάνεται κανένα αποδεικτικό στοιχείο το οποίο βεβαιώνει ότι οι διάδικοι συμφώνησαν επί του εφαρμοστέου δικαίου).
- 44 Αφενός, εάν ήθελε θεωρηθεί ότι συνήφθη όντως σύμβαση, τίθεται το ερώτημα αν πρόκειται, στην υπό κρίση υπόθεση, περί συμβάσεως παροχής υπηρεσιών, ήτοι, αν μπορεί αυτή η σύμβαση σταθμεύσεως να θεωρηθεί υπηρεσία κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 593/2008, το οποίο ορίζει ότι η σύμβαση παροχής υπηρεσιών διέπεται από το δίκαιο της χώρας στην οποία ο πάροχος υπηρεσίας έχει τη συνήθη διαμονή του. Εάν θεωρηθεί ότι δεν πρόκειται για σύμβαση παροχής υπηρεσιών, τίθεται το ερώτημα αν πρόκειται για σύμβαση μισθώσεως, με αποτέλεσμα να τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του ως άνω κανονισμού, το οποίο ορίζει ότι η σύμβαση που έχει ως αντικείμενο εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου ή μίσθωση ακινήτου διέπεται από το δίκαιο της χώρας στην οποία ευρίσκεται το ακίνητο. Εάν θεωρηθεί ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, δεν πρόκειται περί συμβάσεως παροχής υπηρεσιών ούτε περί συμβάσεως μισθώσεως, η σύμβαση αυτή θα μπορούσε να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 2, του προμνησθέντος κανονισμού. Εντούτοις, τίθεται το ζήτημα του προσδιορισμού της χαρακτηριστικής παροχής, δεδομένου ότι η εκκαλούσα, κατ' ουσίαν, επισημαίνει μόνον την επιφάνεια του δρόμου για τη στάθμευση και εισπράττει το τέλος σταθμεύσεως, ενώ η εφεσίβλητη σταθμεύει και καταβάλλει το τέλος σταθμεύσεως. Συγκεκριμένα, εάν θεωρηθεί ότι η χαρακτηριστική παροχή είναι αυτή της εκκαλούσας, θα εφαρμοστεί το κροατικό δίκαιο, ενώ εάν η

χαρακτηριστική παροχή είναι αυτή της εφεσίβλητης, θα εφαρμοστεί το σλοβενικό δίκαιο. Εντούτοις, δεδομένου ότι το δικαίωμα εισπράξεως του τέλους σταθμεύσεως ρυθμίζεται, στην περίπτωση αυτή, από το κροατικό δίκαιο με το οποίο η σύμβαση έχει, επομένως, στενότερους δεσμούς, τίθεται το ερώτημα αν μπορούν να εφαρμοστούν επιπροσθέτως στην υπό κρίση υπόθεση οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος [3], του προμνησθέντος κανονισμού.

- 45 Αφετέρου, εάν δεν θεωρηθεί ότι, μέσω της σταθμεύσεως αυτής, συνήφθη σύμβαση, τίθεται το ερώτημα αν αυτό το είδος σταθμεύσεως, δυνάμει του οποίου η αρμοδιότητα για την εισπράξη του τέλους σταθμεύσεως απορρέει από τον νόμο περί οδικής ασφάλειας, θα μπορούσε να θεωρηθεί εξωσυμβατική ενοχή κατά την έννοια του κανονισμού 864/2007, κατά τον οποίο οι εξωσυμβατικές ενοχές περιλαμβάνουν τη ζημία που προκύπτει από αδικοπραξία, αδικαιολόγητο πλουτισμό, διοίκηση αλλοτρίων και ευθύνη κατά τις διαπραγματεύσεις. Εάν η στάθμευση αυτή θεωρηθεί ζημία, το εφαρμοστέο δίκαιο δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού θα είναι το δίκαιο της χώρας στην οποία επέρχεται η ζημία. Εντούτοις, εάν η στάθμευση αυτή θεωρηθεί αδικαιολόγητος πλουτισμός, βάσει του άρθρου 10, παράγραφος 1, του προμνησθέντος κανονισμού, θα εφαρμοστεί το κροατικό δίκαιο επειδή η ενοχή απορρέει από αδικοπραξία της εφεσίβλητης, πλην όμως εάν η στάθμευση αυτή θεωρηθεί διοίκηση αλλοτρίων, βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 1, του ως άνω κανονισμού, θα εφαρμοστεί το κροατικό δίκαιο επειδή η ενοχή απορρέει από αδικοπραξία της εφεσίβλητης. Τέλος, εάν η στάθμευση αυτή θεωρηθεί ευθύνη της εφεσίβλητης κατά τις διαπραγματεύσεις, βάσει του άρθρου 12, παράγραφος 1, του προμνησθέντος κανονισμού, θα εφαρμοστεί το κροατικό δίκαιο επειδή αυτό θα ήταν το εφαρμοστέο δίκαιο εάν είχε συναφθεί η σύμβαση.